

**ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ПО ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ“**

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ НА ПРИЛАГАНАТА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

Годишният финансов отчет на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (ИАМА) за 2022 г. е изготвен в съответствие с указания на МФ, Дирекция “Държавно съкровище” ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14 от 2013 г., ДДС 8 от 2014 г., ДДС № 01 и 05 от 2015 г., както и ДДС № 01 и 05 от 2016 г. и указанията на Министерство на транспорта и съобщенията (МТС) дадени с писмо № 10-03-287/28.12.2023 г., относно годишното счетоводно приключване и годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2023 г.

Текущото счетоводно отчитане в агенцията се организира по реда на Закона за счетоводството (ЗСч), Националните счетоводни стандарти (НСС), Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации, утвърдени Счетоводна политика и вътрешни правила, касаещи отчетността на бюджетните организации. ИАМА прилага Счетоводна политика, утвърдена със заповед на изпълнителния директор № 3-58/24.04.2023 г.

Приходите и разходите на агенцията се формират на касова основа по параграфи и обхваща отчитането на касовите потоци и наличности чрез прилагането на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметки от раздел 6 и 7. Счетоводната отчетност се осъществява хронологичен ред на синтетично и аналитично ниво. Разходите се отчитат по икономически елементи и по области на политики и бюджетни програми от програмния формат на бюджета на МТС. Начисляването на приходите и разходите се извършва в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти.

Възстановените приходи и разходи, включително и от предходни години, се отчитат в намаление на съответния параграф, по който първоначално са били отчетени.

Сметките от група 12 Изменения на нетните активи за периода се използват при годишното приключване на сметките за приходите и разходите.

Дълготрайните материални активи (ДМА) се признават за такива когато попадат в обхвата на дефиницията по т. 2 НСС 16 и са с единична стойност от 1 000,00 /хиляда/ лв. без данък добавена стойност (ДДС), съгласно утвърдената счетоводна политика с изключение на компютърните конфигурации и други подобни взаимосвързани активи, които се признават за ДМА, когато цялата конфигурация

надвишава 500,00 лв. без ДДС. За нематериални дълготрайни активи (НМДА) важат утвърдените прагове на същественост, с изключение на програмните продукти и лицензите за програмни продукти се признават балансово като НДМА, независимо от стойността, по която са придобити.

През 2023 г. в агенцията е начислена амортизация на амортизуемите дълготрайни активи, като е спазен редът за преминаването и отчитането на амортизации определен от министъра на финансите с писмо ДДС № 05/2016 г.

Начисляването на амортизации от бюджетните организации се основава като цяло на общо приложимата национална и международна практика в отчетна сфера, използват се (с известна модификация) принципи, основни положения, методи и дефиниции, залегнали в националния счетоводен стандарт СС4 *Отчитане на амортизацията*.

Активите са класифицирани по групи, като за всяка група е определен срок на годност и остатъчна стойност на амортизуемите дълготрайни активи. Възприет е подхода за прилагане на единен метод за амортизация по класове и групи от сходни амортизируеми активи.

За всяка класификационна група е определен полезният срок на годност при отчитане на:

- степента на натовареност и условията при ползването на активите, гаранционните срокове, както и опита на експертите по оценка на подобни активи;
- поддръжката на физическото състояние на актива;
- прогноза за моралното остаряване на оценяваните активи и необходимостта от тяхната модернизация и реконструкция или замяна;
- прогноза за поява на ограничения в ползването на актива във връзка с промяна на организацията на работа, въвеждане на нови технологии и др.

Остатъчната стойност на амортизируемите дълготрайни активи е определена, като процент от отчетната стойност за всяка една класификационна група, който отразява стойността, която може да се получи при продажба на актива след изтичане на срока му на годност, намалена с очакваните разходи по извеждането му от употреба.

ИАМА прилага линейния метод при начисляване на амортизации на активите.

Амортизируемите активи, придобивани чрез средства от Европейския съюз отчетна група „Сметки за средства от Европейския съюз“ (СЕС), се считат за придобити/въведени в употреба в месеца на прехвърляне от отчетна група „СЕС“ и трайно им завеждане във отчетни групи „БЮДЖЕТ“ или „Други сметки и дейности“ (ДСД).

Прехвърлянето в системата на първостепенния разпоредител от отчетна група „СЕС“ в отчетни групи „БЮДЖЕТ“ и „ДСД“ на придобивани активи чрез отчетна група „СЕС“ се извършва ежемесечно, (чрез сметки 7601 и 7603) след като е приключил процесът на придобиване на въпросните активи, за всички придобити през съответния месец активи чрез отчетна група „СЕС“.

В годишния отчет агенцията не е начислена амортизация на активите, които не подлежат на амортизиране: земи, активи в процес на придобиване и трайно неупотребявани активи на стойност 426 293,28 лева.

През 2023 г. в изпълнение на заповед 3 – 468/24.11.2023 г. беше извършена инвентаризация на разчетите, материалните запаси, парични средства и нефинансовите дълготрайни активи на ИАМА. В ГФО на агенцията не са отразени предложенията за брак от извършената инвентаризация.

Материалните запаси се записват при тяхното придобиване по доставна цена, а се изписват при тяхното потребление по метода на средно-претеглената цена.

През отчетния период са съставени актове за брак и бракувани предложените през 2022 г. негодни за употреба материални запаси на стойност 2 727,07 лв.

Спазвайки принципа за текущо начисляване в края на отчетния период са начислени разходите, отнасящи се за отчетната година, независимо че първичния счетоводен документ за операцията е издаден през следващ отчетен период, както и разходи за командировки по издадени заповеди за командировка в страната, които са с времетраене на командировката в отчетната година, като корективи по сметките от подгрупа 497 „Корективи за задължения“ по СБО.

В ГФО на агенцията са начислени разходите за провизии, както следва: за персонал-начислената сума включва два компонента: очаквани разходи за отпуските и припадащите се върху тях вноски за ДОО, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване за сметка на работодателя; за просрочени публични държавни вземания – просрочени вземания по издадени актове за установяване на публично вземане и наложени глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления. За отчетния период са отчетени и сторнирани провизии за публични държавни вземания.

Съгласно раздел V от ДДС 14/30.12.2013 г. към 31.12.2023 г. са отразени като коректив и неусвоени помощи и дарения за 2023 г. Това са неусвоените помощи и дарения отчетени текущо през годината, като приход по сметките от подгрупа 74 „Помощи и дарения от страната и чужбина“.

В отчета на агенцията към 31.12.2023 г. са включени следните отчетни групи: „Бюджет“, „СЕС“, „ДСД“.

В обхвата на отчетна група „Бюджет“ се включват активите, пасивите, приходите и разходите произтичащи от бюджетната дейност (в т. число и стопанската дейност).

В обхвата на отчетна група „СЕС“ се включват аналогично същите елементи като „Бюджет“, но финансирани по силата на оперативни програми, международни проекти програми, други средства от Европейския съюз, съответно отчитащи се в посочената група.

В обхвата на отчетна група „ДСД“ се отчитат операциите по сметки за чужди средства в лева, представляващи гаранции за участие, гаранции за добро изпълнение по сключени договори и депозити.

ОТЧЕТНА ГРУПА „БЮДЖЕТ“

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в раздел **А. Нефинансови активи** е в размер на 20 447 256,99 лв., която се разпределя както следва:

В група I Дълготрайни материални активи с балансова 14 059 687,30 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление.

Нетно намаление в размер на 665 232,20 лв. компенсирано от:

- Сгради – 5 499 050,03 лв., нетното намаление в размер на 57 250,56 лв. в резултат на начислена амортизация за 2023 г.

- *Компютри, транспортни средства, оборудване 8 166 595,77 лв., нетното намаление в размер на 592 816,52 лв. е компенсирано от:*

Компютри и хардуерно оборудване – 873 121,01 лв., в това число 24 642,91 лв. напълно амортизирани активи. Нетно намаление в размер на 198 754,81 лв. компенсирано от:

Увеличение в размер 68 877,60 лв. закупено компютърно оборудване през отчетния период.

Намаление в размер на 267 632,41 лв. в резултат на начислена амортизация;

Други машини, съоръжения и оборудване – 548 895,38 лв., в това число 30 248,59 лв. напълно амортизирани активи. В сравнение с предходния отчетен период има нетно намаление 20 798,82 лв. компенсирано от:

Увеличение на стойност 28 910,00 закупени и монтирани климатици за нуждите за административна сграда в гр. Бургас;

Намаление в размер на 49 708,82 лв. в резултат на начислена амортизация;

Транспортни средства – 6 744 579,38 лв., в това число 31 941,34 лв. напълно амортизирани леки автомобили. В сравнение с предходния отчетен период намаление в размер на 373 262,88 лв. в резултат на начислена амортизация;

- *Стопански инвентар и други ДМА 40 378,62 лв.* В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление в размер на 15 165,13 лв. в резултат на начислена амортизация.

- *ДМА в процес на придобиване в размер на 21 351,00 лв.* и не е отчетена промяна спрямо 2022 г.

- *Земи, гори и трайни насаждения 404 727,56 лв.* и не е отчетена промяна спрямо 2022 г.

В група II Нематериални дълготрайни активи с балансова стойност 5 945 785,88 лв., в това число и напълно амортизирани активи. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение. Нетно намаление в размер на 732 222,19 лв. компенсирано от:

Увеличение на стойност 392 520,00 лв. закупени лицензи за програмни продукти и е приета работата по договор за „Надграждане функционалностите на Единната централизирана информационна система на ИАМА“.

Намаление в размер на 1 124 742,19 лв. в резултат на начислена амортизация.

В група III Краткотрайни материални активи с балансова стойност 441 783,81 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение 349 615,39 лв. и се дължи основно на увеличение закупени ценни образци.

Сумата на актива на баланса в раздел **Б. Финансови активи** е в размер на 4 070 126,97 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение 556 574,98 лв.

В група III Други вземания в размер на 2 124 453,87 лв., нетно увеличение в размер на 505 206,63 лв.

Публични вземания – намаление 10 184,33 лв. компенсирано намаление и увеличение по издадени актове за установяване на публични държавни вземания.

Предоставени аванси – увеличение в размер 509 492,24 лв. компенсирано намаление и увеличение по предоставени аванси.

Вземания от клиенти и други вземания – увеличение в размер на 5 898,72 лв.

В група IV Парични средства отразена е наличността по валутна сметка, представляваща получени суми по проекти.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** е в размер на 22 961 007,22 лв.

На ред разполагам капитал е в отразена сумата в размер на 18 720 787,26 лв. и не е отчетена промяна спрямо 2022 г. Отражено е изменението на нетните активи от отчетния период в размер на (-292 231,92) лв. в резултат на отчетените приходи и разходи от бюджетната дейност. Отчетени приходи, трансфери и курсови разлики за периода 9 943 527,63 лв. и разходи (-10 235 759,55) лв.

Сумата на пасива на баланса в раздел **Б. Пасиви и отсрочени постъпления** е в размер на 1 556 376,74 лв.

В група II Краткосрочни задължения в размер на 1 359 666,74 лв.

Задължения към доставчици в размер 19 406,82 лв. представляваща задължения текущ характер за енергия, вода, услуги и материали в това число и начислени корективи в размер на 4 693,40 лв..

Получени аванси в размер на 5 189,03 лв. авансово внесени суми за извършвани административни услуги от ИАМА.

Задължения за данъци, мита и такси в размер на 112,00 лв. представляваща начислени и неизплатени през бюджетната 2023 г., данък върху добавената стойност и данък върху приходите от стопанска дейност, подлежащ на внасяне през 2024 г..

Други краткосрочни задължения в размер на 1 334 958,89 лв. представляваща в голямата си част получени неизразходвани средства по проекти – аванси и верифицирани разходи, постъпили по транзитната сметка на агенцията чужди средства, подлежащи на възстановяване и коректив.

В група III Провизии и отсрочени постъпления в размер на 196 710,00 лв. представлява сумата на компенсиремите отпуски към 31.12.2023 г. заедно с начислените осигурителните вноски към тях за сметка на работодателя.

ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ“

В тази отчетна група са отчетени средствата по международни програми и проекти, финансирани от фондовете и институциите на Европейския съюз. Отчетени са и средствата по проекти финансирани по Оперативна програма „Транспорт и

транспортна инфраструктура 2014-2020 г.“ и по „Програма за морско дело и рибарство“ (ПМДР) 2014-2020 г.

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в **раздел Б. Финансови активи** е в размер на 4 480 194,90 лв.

В група III Други вземания в размер на 4 480 194,90 лв.

Предоставени аванси в размер на 10 284,86 нетно намаление в размер 123 720,00 лв. компенсирано намаление и увеличение по предоставени аванси.

Намалението се дължи на приети изпълнени дейности във връзка със сключени договори по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура 2014-2020 г.“.

Други вземания в размер на 4 469 910,04 лв.

Получени неизразходвани средства по проекти - аванси и верифицирани разходи и коректив за неусвоени помощи и дарения.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в **раздел А. Капитал в бюджетните предприятия** е в размер на 3 128 928,91 лв.

На ред разполагам капитал е в отразена сумата в размер на (-300,14) лв. и не е отчетена промяна спрямо 2022 г. Отражено е изменението на нетните активи от отчетния период в размер на (- 86 403,44) лв. в резултат на отчетените приходи и разходи от бюджетната дейност. Отчетени приходи, трансфери и курсови разлики за периода 1 759 980,14 лв. и разходи (- 1 839 384,58) лв.

Сумата на пасива на баланса в **раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления** е в размер на 1 380 457,22 лв.

В група II Краткосрочни задължения в размер на 18 210,49 лв.

Други краткосрочни задължения представляват начислени корективи в размер на 18 210,49 лв..

В група III Провизии и отсрочени постъпления в размер на 1 333 055,50 лв., представляваща неусвоени средства от аванси и верифицирани разходи по проекти.

ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в **раздел Б. Финансови активи** е в размер на 189 343,80 лв. отразява салдото по сметки за чужди средства в лева към 31.12.2023 г., постъпили суми по гаранции във връзка с изпълнението на договори и депозити.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в **раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления** е в размер на 189 343,80 лв., *Други краткосрочни задължения*, временни депозити и гаранции по договори.

Елена Николова

гл. счетоводител дирекция „АПФСО”
ИА “Морска администрация”